

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/70/2025
Identifikačné číslo spisu: 6123336257
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6123336257.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a členov senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému Q. H., narodenému XX. E. XXXX, mesto Č., o zaplatenie 1.773,55 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 16Csp/35/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. decembra 2024 č. k. 10CoCsp/42/2024-191, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17. septembra 2024 č. k. 16Csp/35/2023-150 žalobu v celom rozsahu zamietol (I. výrok) a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

1.1. V skutkovej časti odôvodnenia rozsudku okresný súd uviedol, že dňa 21. 09. 2018 právny predchodca žalobcu (R. Ú. T., I. J., ďalej len „R.T., I. J.“) uzatvoril so žalovaným na neurčitú dobu zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX o vydaní a používaní kreditnej karty s úverovým limitom 3.500 eur. Úroková sadzba v čase uzatvorenia zmluvy bola dohodnutá vo výške 18,9 % ročne, sankčná úroková sadzba 5 % ročne. Ročná percentuálna miera nákladov bola 17,65 % a výška celkových nákladov 617,75 eura. Celková čiastka, ktorú musí žalovaný zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom bola vyčíslená na 4.117,75 eura. Žalovaný napriek opakovaným výzvam právneho predchodcu žalobcu záväzok riadne a včas neplnil, preto právny predchodca žalobcu zmluvu vypovedal dňa 01. 01. 2021; oznámenie o zosplatnení bolo žalovanému doručené 11. 01. 2021. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 11. 2020 uzavretej medzi R., I. J. a žalobcom v spojení so žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 03. 10. 2022 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobcu. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90

kalendárnych dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia sumu 2.754,93 eura, pozostávajúcu z istiny 1.755,55 eur, riadneho úroku 819,78 eura, úroku z omeškania 161,60 eur a z poplatkov 18 eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky nevykonal žiadnu úhradu. Úrok z omeškania si žalobca uplatnil počnúc dňom 04. 10. 2022, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

1.2. Po aplikácii § 39, § 51, § 52 ods. 2, 3, § 53 ods. 1, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 497 a § 710 Obchodného zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej len „zákon o bankách“) súd prvej inštancie uzavrel, že v konkrétnostiach súdnej veci je postúpenie pohľadávky banky (právneho predchodcu žalobcu) na žalobcu absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom, pretože nebola splnená podmienka vyžadovaná v § 92 ods. 8 zákona o bankách a žalobca nie je nositeľom aktívnej vecnej legitimácie. Z § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že pre platné postúpenie pohľadávky musí banka: a) písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh zaplatil a b) ak je napriek písomnej výzve klient v omeškani viac ako 90 kalendárnych dní, môže uplynutím uvedených 90 dní pohľadávku postúpiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí publikovanom pod č. R 60/2018 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky zdôraznil, že postúpenie pohľadávky banky v rozpore s uvedeným je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. Podľa rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 a 4Cdo/75/2020 ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá „výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky“, ktorou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy a jednak ho upozorniť, že po márnom uplynutí 90-dňovej lehoty bude oprávnená postúpiť pohľadávku na iný (aj nebankový subjekt) bez súhlasu dlžníka. V prejednávanej spore žalobca nepredložil kvalifikovanú písomnú výzvu žalovanému pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, z ktorej by vyplývalo, že bol upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky. Vo výzve na zaplatenie zo dňa 01. 12. 2020 ani v odstúpení od zmluvy zo dňa 01. 01. 2021 banka (právny predchodca žalobcu) ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Výzvy boli síce bankou realizované pred postúpením pohľadávky, ale nie s poukazom na § 92 ods. 8 zákona o bankách.

1.3. Uznesením zo dňa 11. 04. 2024 č. k. 16Csp/35/2023-133 súd prvej inštancie pre nepredloženie súhlasu žalovaného zamietol návrh občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV na pribratie do konania.

1.4. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému voči žalobcovi ich náhradu nepriznal, keďže v spore úspešný žalovaný si tento procesný nárok neuplatňoval a z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by mu v konaní trov vznikli.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozhodol o odvolaní žalobcu rozsudkom z 30. decembra 2024 č. k. 10CoCsp/42/2024-191 tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu a rozhodol, že strany nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Konštatoval, že z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu a obsahu odvolania žalobcu je zrejmé, že v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR existujú dve línie prístupu k výkladu § 92 ods. 8 zákona o bankách. Prípadná existencia rozdielnej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít však - z titulu zásady zákazu odmietnutia spravodlivosti (zákazu denegatio iustitiae) - nie je dôvodom pre neprejednanie a nerozhodnutie konkrétnej súdnej veci.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že „okresný súd (v spojení i s dôvodmi tohto - odvolacieho - rozhodnutia, keďže konanie v I. a II. inštancii tvorí jeden celok) dostatočne zdôvodnil/vysvetlil svoj právny názor, t. j. argumentačne sa s riešením predmetnej právnej otázky plnohodnotne vyrovnal, preto nekonal v rozpore s princípom právnej istoty (bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/144/2014 z 13. 5. 2014).“ Rozhodnutia iných odvolacích súdov nie sú pre konajúce súdy záväzné (§ 193, even. § 391 ods. 2 a § 455 Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“). Najvyšší súd Slovenskej republiky vo východiskovom rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 60/2018 zdôraznil účel ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplývajúci aj z dôvodovej správy. Odvolací súd dodal, že postúpenie pôvodne bankovej pohľadávky na nebankový subjekt predstavuje (podstatné) zhoršenie právnej pozície spotrebiteľa v záväzkovom vzťahu. Písomná výzva banky dlžníkovi (spotrebiteľovi) je jednou z kumulatívnych podmienok pre platné, zákonu o bankách zodpovedajúce, postúpenie pohľadávky na

nebankový subjekt. Spotrebiteľ (s výnimkou situácie definovanej v časti za bodkočiarkou tejto vety) môže dodatočným splnením povinnosti odvrátiť zhoršenie svojho právneho statusu, ku ktorému by došlo postúpením pohľadávky banky na nebankový subjekt. Odvolací súd zdôraznil, že ochrana spotrebiteľa je hodnotou postavenou na roveň iných hodnôt verejného poriadku, je namieste vyžadovať, aby spotrebiteľ bol veriteľom upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky v prípade neuhradenia už existujúceho dlhu. Uzavrel, že z konštatovaných dôvodov sa v prejednávacom prípade stotožnil s tou líniou rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, z ktorej vychádzal už okresný súd a jeho rozsudok ako vecne správny potvrdil. Nesporné totiž bolo, že ani jedna z výziev, žalobcom označovaných ako výzva rešpektujúca § 92 ods. 8 zákona o bankách, neobsahovala upozornenie na možnosť postúpenia pohľadávky na tretí subjekt.

2.2. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ/žalobca nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto nemá nárok na náhradu jeho trov; žalovanému žiadne trovy konania v súvislosti s odvolacím prieskumom nevznikli (§ 251 CSP). Odvolací súd doplnil, že takéto „jednoetapové“ rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania zodpovedá aj východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 72/2018).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) tvrdiac danosť dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), c) CSP.

3.1. Za vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku žalobca označil nepredvídateľné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ktoré označil za nepreskúmateľné a zmätočné.

3.2. V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku za právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vymedzil žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) v podstate otázku, či ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách vyžaduje pri postúpení pohľadávky kvalifikovanú výzvu banky dlžníkovi, teda výzvu obsahujúcu okrem výzvy na zaplatenie aj upozornenie na možné postúpenie pohľadávky na tretí subjekt. Za rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd odklonil pri zodpovedaní uvedenej právnej otázky, dovolateľ označil uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. 09. 2023 sp. zn. 9Cdo/165//2022 a z 27. 02. 2024 sp. zn. 1Cdo/154/2022; poukázal aj na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov.

3.3. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP dovolateľ uviedol: „V prípade však, ak dovolací súd považuje rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/165/2022 a 1Cdo/154/2022, ktoré žalobca cituje vyššie a rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/266/2020 a 4Cdo/75/2020, na ktoré poukazuje Krajský súd vo svojom rozhodnutí za rozhodnutia vzťahujúce sa k totožnej otázke - náležitosťou výzvy podľa § 92 ods. 8 ZoB je/nie je upozornenie na možné postúpenie pohľadávky na tretiu osobu - pričom teda ide o právnu otázku dovolacím súdom rozhodovanú rozdielne, žalobca z opatrnosti podáva dovolanie i s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP“.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu

do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

8. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že súčasťou práva na spravodlivý proces je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§§ 220, 236, 393 ods. 2 CSP, I. ÚS 243/2007). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí byť zrejmý vzťah medzi skutkovými zisteniami a právnymi závermi. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01. 07. 2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná špecifická odpoveď na argument, ktorý je pre rozhodnutie súdu rozhodujúci (Ruiz Torija c. Španielsko, Hiro Balani c. Španielsko, Georgiadis c. Grécko, Higgins c. Francúzsko).

9. Kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom (uznesenie najvyššieho súdu z 10. januára 2013 sp. zn. 3Cdo/225/2012).

10. V posudzovanom spore dovolateľ tvrdil vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP v spojení s jeho argumentáciou o odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, cit.: „nakolko právne závery Krajského súdu uvedené v odôvodnení sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty oboch sporových strán“ a „odôvodnenie svojho rozhodnutia Krajský súd podporuje rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 a 4Cdo/75/2020, ktoré nesúvisia s prejednávanou otázkou“. Za nedostatočne odôvodnený považoval dovolateľ „záver Krajského súdu, podľa ktorého by sa postúpením pohľadávky mala zhoršiť (dokonca podstatne) právna pozícia spotrebiteľa v záväzkovom vzťahu. Uvedené závery sú podľa názoru žalobcu nepreskúmateľné pre nedostatok ich odôvodnenia, pričom je potrebné zdôrazniť, že postúpením pohľadávky dochádza len k zmene osoby veriteľa, t. j. k zmene osoby vo vzťahu, ku ktorej môže dlžník (spotrebiteľ) dosiahnuť zánik svojho dlhu splnením. Všetky ostatné práva, ako aj povinnosti, zo záväzkového vzťahu mu však napriek postúpeniu pohľadávky zostávajú zachované, a preto žalobcovi nie sú zrejmé dôvody na závery, že by sa postúpením pohľadávky mala právna pozícia spotrebiteľa zhoršiť“.

11. Tieto dovolacie tvrdenia sú podľa dovolacieho súdu prejavom toho, že žalobca sa v dovolaní nestotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi úvahami odvolacieho súdu, podáva kritiku jeho právnych záverov a polemizuje so spôsobom riešenia právnej otázky, ktorým sa odvolací súd podľa názoru dovolateľa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Vo vzťahu k názoru dovolateľa, že odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal so zhoršením právnej pozície spotrebiteľa v súvislosti s postúpením pohľadávky dovolací súd dáva do pozornosti, že už súd prvej inštancie ustálil, že „Kvalifikovaná výzva s „dôrazným poučením dlžníka“ o riziku postúpenia bankovej pohľadávky na tretí

subjekt je potrebná práve z dôvodu, že postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt predstavuje zhoršenie právnej ochrany spotrebiteľa v dôsledku zníženia, prípadne až vylúčenia dozoru Národnej banky Slovenska“. Odvolací súd v 19. bode odôvodnenia svojho rozsudku potom dostatočne vysvetlil, že vychádza zo záverov najvyššieho súdu publikovaných v judikáte č. R 60/2018, zdôrazňujúcich účel § 92 ods. 8 zákona o bankách vyjadrený aj v dôvodovej správe a uzavrel, že postúpenie pôvodne bankovej pohľadávky na nebankový subjekt predstavuje (podstatné) zhoršenie právnej pozície spotrebiteľa v záväzkovom vzťahu. Odvolací súd dodal (21. bod odôvodnenia jeho rozsudku), že z druhej vety § 92 ods. 8 zákona o bankách je zrejmé, že spotrebiteľ môže dodatočným splnením odvrátiť zhoršenie svojho právneho statusu, ku ktorému by došlo postúpením pohľadávky banky na nebankový subjekt. „Nakoľko z rozhodovacej praxe (predovšetkým) Súdneho dvora Európskej únie nepochybne vyplýva, že ochrana spotrebiteľa je hodnotou postavenou na roveň iných hodnôt verejného poriadku, je namieste vyžadovať, aby spotrebiteľ bol veriteľom (osobitne ak ním je banka, ktorá je špecifickým subjektom na finančnom trhu, taktiež výrazne na „európskej úrovni“ právne regulovaným) upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky v prípade neuhradenia už existujúceho (z pohľadu podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách relevantného) dlhu“.

12. Po analýze obsahu spisu a odôvodnení rozsudkov súdov nižších inštancií dovolací súd konštatuje, že v postupe odvolacieho súdu v spojitosti s postupom okresného súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľa na jeho procesných právach v miere porušujúcej jeho právo na spravodlivý proces a založiť tak dôvodnosť dovolania podaného podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd preto pristúpil k posúdeniu dovolania z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

13. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je prípustné iba proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia v dovolaní nastolenej právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“. Zároveň musí byť splnená podmienka podľa § 422 ods. 2 CSP (a contrario napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany prevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy tak, ako je ustálená v deň podania žaloby na súde prvej inštancie). V prejednávanej dovolacej veci uvedená podmienka prípustnosti dovolania splnená je (minimálna mzda ku dňu podania žaloby na súde prvej inštancie 18. 06. 2023 bola 700 eur, jej dvojnásobok je 1.400 eur a sporná suma 1.773,55 eura).

14. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vo vzťahu k potrebe vyriešenia právnej otázky, či ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách vyžaduje pri postúpení pohľadávky kvalifikovanú výzvu banky dlžníkovi, teda výzvu obsahujúcu okrem výzvy na zaplatenie aj upozornenie na možné postúpenie pohľadávky na tretí subjekt. Za rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd odklonil pri zodpovedaní uvedenej právnej otázky, dovolateľ označil uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. 09. 2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022 a z 27. 02. 2024 sp. zn. 1Cdo/154/2022.

15. Keďže dovolateľ poukázal aj na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, dovolací súd pripomína, že za ustálenú rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávané

Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01. 01. 1993 pod pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikatórne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06. marca 2017 sp. zn. 3Cdo/6/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP patria aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6Cdo/29/2017, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 71/2018). S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017 sp. zn. 6Cdo/129/2017). Rovnako pod tento pojem nemôžu spadať rozhodnutia odvolacích súdov, pretože tieto nie sú súdom dovolacím.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení 27. 09. 2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022, na ktoré poukazoval dovolateľ, postupom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP riešil právnu otázku, či písomná výzva banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách musí okrem upozornenia dlžníka na jeho omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku obsahovať aj iné osobitné obsahové náležitosti. Vychádzal z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/147/2017, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018, ktoré jednoznačne určilo, že § 92 ods. 8 zákona o bankách veľmi presne upravuje, za akých okolností môže banka postúpiť pohľadávku z úveru na inú banku aj na tretiu osobu, a to aj na osobu bez bankovej licencie a bez súhlasu dlžníka. Pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 uvedeného zákona musí banka a/ písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh zaplatil a b/ ak je napriek písomnej výzve klient v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní čo i len s časťou dlhu, môže uplynutím uvedených 90 dní pohľadávku postúpiť. Postúpenie pohľadávky banky v rozpore s uvedenými zákonnými podmienkami je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom (nasledované ďalej v rozhodovacej činnosti napr. v rozhodnutiach sp. zn. 7Cdo/26/2017, 4Cdo/83/2021, 5Cdo/36/2020, 4Cdo/162/2020). Dovolací súd potom dospel k záveru, že „Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejmá konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť“. Dovolací súd zistil pochybenie odvolacieho súdu spočívajúce v tom, že tento vyslovil, že žalobkyňa nepreukázala splnenie požiadaviek v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď účelom žalobkyňou predložených listín bolo iba splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a nemajú žiaden vzťah k postúpeniu pohľadávky, od ktorého žalobkyňa odvodzovala svoju aktívnu vecnú legitimáciu v spore.

17. V uznesení z 27. 02. 2024 sp. zn. 1Cdo/154/2022 dovolací súd v spotrebiteľskom spore nasledujúc závery najvyššieho súdu prezentované v uznesení z 27. 09. 2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022 dospel k záveru, že nie je možné považovať za správny právny názor odvolacieho súdu, že vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách musí banka klienta upozorniť na možnosť postúpiť pohľadávku na tretí subjekt a že výzvu, ktorá je spojená s vyhlásením predčasnej splatnosti pohľadávky, nemožno považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

18. V rozsudku z 31. 03. 2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020 dovolací súd riešil právnu otázku, či výzva vo

vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a dospel k záveru, že obsah §-u 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno priznať oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

19. Dovolací súd v uznesení z 27. 10. 2022 sp. zn. 4Cdo/75/2020 riešil právnu otázku pri splnení ktorých podmienok dochádza k platnému postúpeniu bankovej pohľadávky. Pri jej riešení poukázal na závery uvedené v rozsudku najvyššieho súdu z 28. marca 2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, z ktorého vyplýva, že prvá veta ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách definuje dve podmienky postúpenia pohľadávky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nespĺnenej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Obdobne k takým istým záverom dospel Najvyšší súd SR aj v rozsudku z 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017. Vo vzťahu k dovolacej otázke, či výzvu, ktorou sa vyhlasuje okamžitá splatnosť pohľadávky možno považovať za výzvu podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách sa dovolací súd stotožnil so závermi rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/266/2020.

20. Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v právnej vete uznesenia z 31. 07. 2025 sp. zn. 1VCdo/4/2025 (publikovaného pod č. 38 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2025) vyriešil právnu otázku: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku, pričom touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný“. V odseku 35 odôvodnenia tohto uznesenia najvyšší súd s odkazom na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (uznesenie z 20. júna 2018 č. k. IV. ÚS 371/2018-43) uvádza, že obsahom výzvy banky podľa ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách má byť aj zamýšľaný/pripravovaný zámer banky previesť existujúcu pohľadávku (uvedením jej výšky) zo spotrebiteľskej zmluvy na inú osobu, s upovedomením, že tak môže učiniť aj bez súhlasu klienta/spotrebiteľa, a to aj mimo bankového sektora.

21. Žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodil aj z § 421 ods. 1 písm. c) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b) označením konkrétnych (odlišných, aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne. V rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/78/2017 najvyšší súd doslovne uviedol, že dovolateľ je „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“. Dovolateľ v posudzovanej veci uviedol, že uplatňuje dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP z opatrnosti pre prípad, že dovolací súd bude považovať rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/165/2022, 1Cdo/154/2022, 2Cdo/266/2020 a 4Cdo/75/2020 za rozhodnutia vzťahujúce sa k totožnej právnej otázke, ktorá je potom dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Ako je už uvedené vyššie, dovolací súd uvedenú právnu otázku vo svojej rozhodovacej praxi medzičasom (vy)riešil, preto posudzoval prípustnosť podaného dovolania iba podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a skúmal, či sa odvolací súd pri právnom posúdení sporu odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22. Dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP aj § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale dovolanie nie je dôvodné. Dovolací súd v konaní pred súdmi nižších inštancií odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení dovolateľom nastolenej právnej otázky nezistil, čo by zakladalo odmietnutie jeho dovolania. Vzhľadom na súčasne uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v tvrdenej existencii vady zmätočnosti, ktorá by bola porušením práva na spravodlivý proces a naplnenie ktorého dovolací súd nezistil, však dovolací súd dovolanie po prejednaní bez pojednávania (§ 443 CSP časť vety pred bodkočiarkou) podľa § 448 CSP zamietol.

23. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.